

NBTC

Nederlands Bureau
voor Toerisme &
Congresen

Opgaven en ambitie

Duurzaam beleefbaar landschap

Situatieschets

Gezien de vele opgaven die er spelen, zoals de energietransitie, verduurzaming, stikstofreductie woningbouw en versterking van de biodiversiteit, staan we aan de vooravond van een transitie van het landschap: het landschap gaat de komende jaren opnieuw ingericht worden. Hoe kan de gastvrijheidssector in het landelijk gebied bijdragen aan de opgaven die er liggen?

We weten steeds meer over de bijdrage die bezoekers (lokaal, nationaal en internationaal) leveren aan maatschappelijke uitdagingen en transitie. Bezoekers alleen vormen natuurlijk niet de oplossing, maar door slimme ingrepen kunnen we wel hun positieve impact maximaliseren. Bewust en actief sturing geven aan gewenst bezoek komt niet uit de lucht vallen. In de afgelopen jaren is het perspectief op de rol en meerwaarde van bezoek veranderd. En daarmee ook de manier waarop met bezoekers wordt omgegaan of hun gedrag wordt beïnvloed. Draaide het niet lang geleden nog om meer bezoekers en zoveel mogelijk inkomsten; tegenwoordig willen bestemmingen bezoekers zoveel mogelijk sociale, ecologische en economische meerwaarde laten genereren.

Hoe kan de gastvrijheidseconomie inspelen op de kansen die bezoek kan bieden voor de uitdagingen waar het landschap voor staat?

Wat zijn opgaven waar de gastvrijheidssector een bijdrage kan leveren?

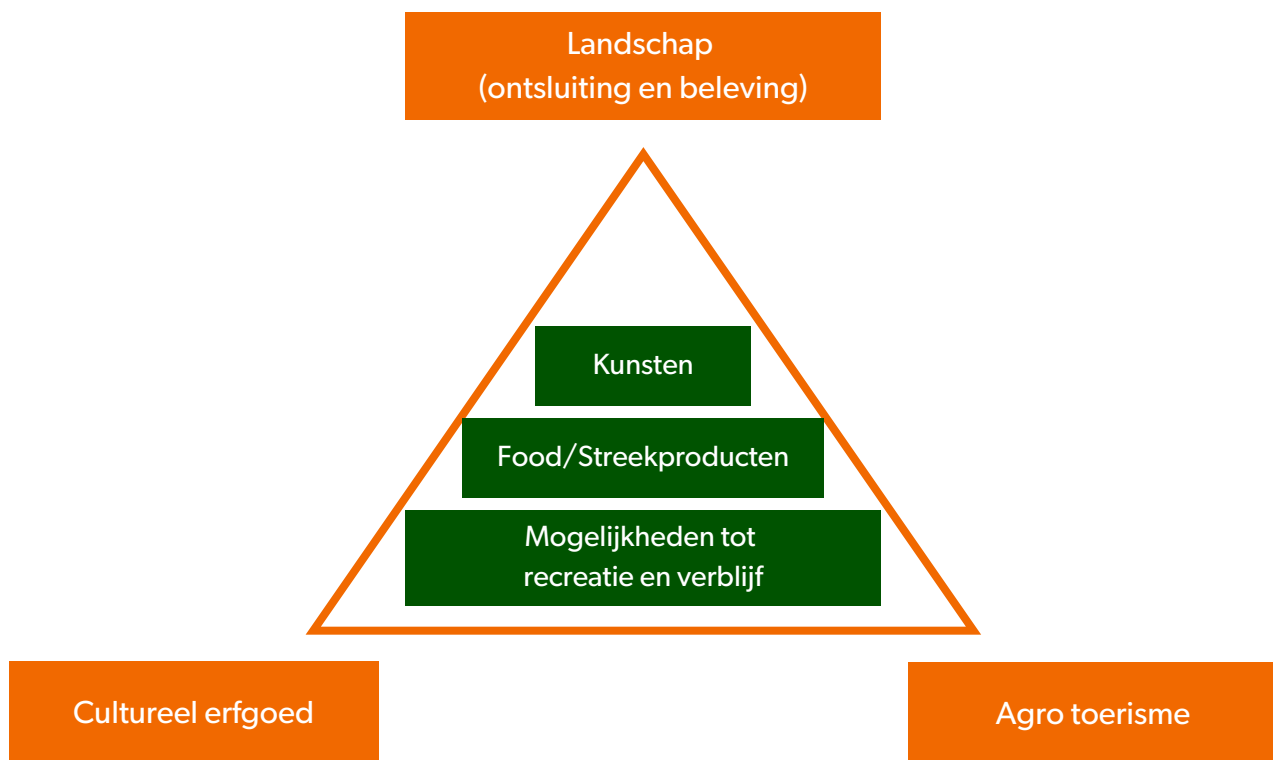
- Het versterken van de natuur en het unieke landschap. We kunnen de druk op bestaande natuurgebieden verlichten door proactief met elkaar na te denken over nieuw, passend en natuur-inclusief bezoekersaanbod op andere plekken. Door bijvoorbeeld in de transitie van het landschap dit gebied ook voor recreatie op de juiste manier aantrekkelijk te maken en te ontsluiten.
- Het bieden van een aanvullend verdienmodel voor boeren (agro-toerisme), waardoor er verbinding ontstaat tussen boer, bezoeker en bewoner en er bewustzijn groeit ten aanzien van de herkomst van ons voedsel. Dit biedt kansen voor korte(re) ketens, een extra verdienmodel voor boeren en een hernieuwde beleving van en waardering voor het platteland.
- Behoud en versterking van cultuurhistorisch erfgoed en bijpassende evenementen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de middeleeuwse kerken op de terpen in Friesland, die door bezoek van bewoners en bezoekers een relevante plek blijven behouden in de samenleving en de leefbaarheid verhogen in de regio.
- Welvaart en welzijn in het landelijk gebied: versterken van trots op het gebied en behoud van voorzieningen, zoals
  - supermarkten en andere winkels;
  - aantrekkelijk dagrecreatieve voorzieningen (fiets, wandel en vaarnetwerken)
  - OV verbindingen

Ambitie: een duurzaam beleefbaar landschap

Om te bewerkstelligen dat de gastvrijheidssector daadwerkelijk een bijdrage levert, komen we tot de overkoepelende opgave (ambitie) om het landschap 'duurzaam beleefbaar' te maken. Wanneer we het versterken van de natuur als uitgangspunt nemen voor al deze opgaven (natuurinclusiviteit) komen we tot de ambitie: een duurzaam beleefbaar landschap.

Hieronder presenteren we een aantal ideeën waar we met elkaar het gesprek over kunnen starten:

Streekbelevingen

Streekbelevingen worden ontwikkeld rondom een samenhangende structuur in een bepaalde regio, waarbij er aandacht is voor de relatie en samenhang tussen agrarische activiteiten en het cultuurhistorische landschap.

Het zijn zogenaamde pleisterplekken, waarbij diverse ondernemers elkaar versterken en de plek 'couleur locale' geven, waardoor het voor een bezoeker een prettige plek is om een dag of meerdere dagen te verblijven; hij hierbij in contact komt met de lokale identiteit en de mensen van deze plek.; en zodoende bijdraagt aan de lokale welvaart.

Cultureel erfgoed zijn vaak bakens in het landschap en van betekenis voor de bewoners en voor de identiteit van de plek. Door ze te versterken en wellicht een (deels) andere bestemming te geven, blijven ze behouden voor de toekomst.

Ook de productie van voedsel hangt nauw samen met deze regionale identiteit. Door diverse vormen van duurzame beleving aan het agrarisch ondernemen te koppelen (agro-toerisme) wordt deze regionale identiteit zichtbaar en beleefbaar gemaakt en vormen ook deze (agrarische) bedrijven een belangrijke spil in het komen tot een streekbeleving.

Streekproducten en gastronomie zijn verbindende elementen in deze duurzame ontwikkeling van het landschap, evenals een aantrekkelijke 'slow travel' routestructuur middels routenetwerken voor wandelen fietsen en varen.

Het landschap is van oudsher een inspiratiebron voor diverse kunstenaars. Zij weten de lokale identiteit en bijbehorende thema's te duiden en kunnen zodoende natuur, cultuur en de gewenste doelgroep met elkaar verbinden.

Uitgangspunten

Het duurzaam beleefbaar maken van het landschap kent een aantal uitgangspunten:

- verschillende opgaves samenbrengen in een goed ontwerp;
- Natuurinclusief perspectief

Inwoners en bezoekers kunnen in hun vrije tijd genieten van een natuurlijke omgeving, waarbij zij zich bewust zijn van die omgeving en er positief aan bijdragen; Ondernemers zijn zich bewust van hun natuurlijke omgeving en nemen verantwoordelijkheid om die in goede staat te houden.

- duurzaam toerisme;
- identiteit van het gebied;
- wederkerigheid: de gastvrijheidssector draagt bij aan het landschap en vice versa;
- idealiter 4-seizoenen beleving;
- Ontwikkeling draagt bij aan de versterking van de Brede Welvaart (inwoners, natuur, cultuur).

Samen in gesprek

We gaan graag samen in gesprek om integrale samenwerking op dit thema te creëren en zodoende daadwerkelijk ons landschap duurzaam beleefbaar te maken.

Daarom willen we ook anderen vragen om in de transitie van ons landschap rekening te houden met de bijdrage die bezoekers kunnen leveren. Niet als extra uitdaging, maar juist als kans om gewenste transitie mogelijk te maken.

Neem contact met ons op: stuur een bericht aan [Angelique Vermeulen](#)